

Yo‘el Kitobi va Laodikiyalik Yettinchi kun Adventist jamoati — Ikkinchi qism

Jeff Pippenger

2025-12-02

Ikkinchi raqam

“Men Hosil bayrami kunidagi voqealar o‘sha paytdagidan ham buyukroq qudrat bilan takrorlanadigan vaqtni samimiy intizorlik bilan kutmoqdaman. Yuhanno shunday deydi: ‘Men osmondan yana bir farishta tushib kelayotganini ko‘rdim; uning qudrati buyuk edi, va yer uning ulug‘vorligi bilan yoritildi.’ Shunda, Hosil bayrami davridagidek, odamlarga haqiqat so‘zlanadi va har bir kishi uni o‘z tilida eshitadi.

“Xudoga xizmat qilishni chin dildan istagan har bir jonga Xudo yangi hayot baxsh eta oladi, qurbongoh ustidan olingan tirik cho‘g‘ bilan lablarga tegina oladi va ularni Uning madhini so‘zlashda fasohatli qila oladi. Minglab ovozlar Xudo Kalomining ajoyib haqiqatlarini bayon etish qudrati bilan to‘ldiriladi. Duduqlanuvchi til yechiladi, uyatchanlarga esa haqiqat haqida jasorat bilan guvohlik berish uchun kuch ato etiladi. Rabbiiy O‘z xalqiga jon ma‘badini har qanday nopoklikdan poklashda va U bilan shunchalik yaqin aloqani saqlashda yordam bersinki, toki keyingi yomg‘ir yog‘dirilganda ular undan bahramand bo‘luvchilar qatorida bo‘lsinlar.” Review and Herald, July 20, 1886.

Hosil bayrami, Rabbiiy bayrami sifatida ko‘rib chiqilganda, Fisih bayramidan, xamirturushsiz non bayramidan, birinchi hosil nazridan va haftalar bayramidan ajratib bo‘lmaydi. Hosil bayrami bir vaqt nuqtasi bo‘lishi bilan birga, bir vaqt davridir ham. Shuning uchun u “Hosil bayrami mavsumi” deb ataladi. Bu mavsum Masihning o‘limi, dafn etilishi va tirilishidan boshlandi. O‘zining osmonga ko‘tarilishidan keyin Masih qirq kunlik shaxsiy ta‘limni boshladi; undan so‘ng birlik qaror topgan yuqori xonadagi o‘n kun keldi. 9/11 Qo‘shma Shtatlardagi yakshanba qonuni bilan tugaydigan bir davrni boshlab berdi. O‘sha yakshanba qonuni Hosil bayrami kunida bir vaqt nuqtasi sifatida ifodalanadi; 9/11 da boshlangan bir vaqt davri bilan oldindan kelgan bir vaqt nuqtasi sifatida. 9/11 dan yakshanba qonunigacha bo‘lgan oraliqda “Hosil bayrami mavsumi” takrorlanadi.

Butrus “olov tillari” degan mo‘jizaviy hodisa mastlikdan kelib chiqqan telbalik emas, balki xabar ustidan tortishuv ko‘tarilgani sababli Yo‘el kitobining amalga oshishi ekanini tushuntirdi. “Tillar” bir xabarning taqdim etilishini ifodalaydi, olov esa Muqaddas Ruhni ifodalaydi. Hosil bayramining xabari ilohiylikning (Xudo yondiruvchi olovdir) tilning insoniyligi bilan birlashuvini ifodalaydi. Qanday qilib Butrus keyingi yomg‘ir davrida bir yuz qir to‘rt mingni ifodalasa, xuddi shuningdek, bahslashuvchi yahudiylar ham keyingi yomg‘ir yog‘ayotgan ayni paytda chetlab o‘tilayotgan avvalgi ahd xalqini ifodalaydi.

Va ularning barchasi Muqaddas Ruhga to‘ldilar va Ruh ularga so‘zlashni berganidek, boshqa tillarda gapira boshladilar. O‘sha paytda Quddusda osmon ostidagi har bir xalqdan kelgan taqvodor yahudiylar istiqomat qilardi. Bu voqeaning ovozasi tarqalgach, olomon yig‘ildi va

hayrat hamda sarosimaga tushdi, chunki har kim ularning o‘z ona tilida so‘zlayotganini eshitardi. Ularning barchasi hayratga tushib, taajjublanib, bir-birlariga shunday der edilar: “Qaranglar, gapirayotganlarning hammasi Jalilaliklar emasmi? Unda qanday qilib har birimiz o‘z tug‘ilgan tilimizda eshityapmiz? Parfiyaliklar, Midiyaliklar, Elamliliklar, Mesopotamiyada, Yahudiyada va Kappadokiyada, Pontda va Osiyoda, Frigiyada va Pamfiliyada, Misrda va Kirena atrofidagi Liviya o‘lkalarida yashovchilar, Rimdan kelgan musofirlar, yahudiylar va yahudiy diniga kirganlar, Kritliklar va Arablar — biz ularning Xudoning buyuk ishlarini bizning tillarimizda so‘zlayotganini eshityapmiz.” Ularning barchasi hayratda qolib, ikkilanib, bir-birlariga: “Bu nima degani?” der edilar. Boshqalar esa masxara qilib: “Bu odamlar yangi sharobga to‘yib olibdi”, dedilar. Ammo Butrus o‘n bir kishi bilan birga o‘rnidan turib, ovozini baland ko‘tarib, ularga shunday dedi: “Ey Yahudiya odamlari va Quddusda yashovchilarning barchasi, sizlarga shu narsa ma‘lum bo‘lsin, mening so‘zlarimga quloq solinglar. Axir bular sizlar gumon qilganingizdek mast emaslar, chunki endigina kunning uchinchi soatidir.” Havoriylar 2:4–15.

Butrus Hosil kitobining bajo bo‘lishi sifatida Hosil bayramini tushuntirmoqda. U buni butun dunyo namoyon etilgan holda, bashoratli tarzda qilmoqda, chunki matnda tinglovchilar “osmon ostidagi har bir millatdan” kelgani aytiladi. 9/11 da yer Masihning ulug‘vorligi bilan yoritildi, so‘ngra yakshanba qonuni vaqtida bir yuz qirq to‘rt ming kishi butun dunyo oldida bir bayroq sifatida ko‘tarilar ekan, Masihning ulug‘vorligini mukammal aks ettiradilar. Hosil bayrami davri 9/11 da boshlandi va u yakshanba qonuni bilan tugaydi.

“Xarakterlarimizda biror dog‘ yoki nuqson bor ekan, hech birimiz Xudoning muhrini hech qachon qabul qilmaymiz. Xarakterimizdagi kamchiliklarni bartaraf etish, qalb ma‘badini har qanday nopoklikdan poklash bizning zimmamizga yuklatilgan. Shunda Hosil bayrami kunida ilk yomg‘ir shogirdlar ustiga yog‘ilgani kabi, keyingi yomg‘ir ham bizning ustimizga yog‘iladi.

“Biz erishgan yutuqlarimizdan juda oson qanoatlanib qolamiz. O‘zimizni boy va ne‘matlarga to‘lib-toshgan deb his qilamiz, holbuki, o‘zimizning ‘bechora, ayanchli, kambag‘al, ko‘r va yalang‘och‘ ekanimizni bilmaymiz. Endi Haqiqiy Guvohning nasihatiga quloq tutadigan vaqtdir: ‘Senga Mendan olovda toblangan oltin sotib olishingni maslahat beraman, toki boy bo‘lgaysan; va oq kiyim, toki unga burkanib, yalang‘ochligingning uyati ayon bo‘lmasin; hamda ko‘rishing uchun ko‘zlaringga surtma surtgin.’ ...”

“Endi biz o‘zimizni va farzandlarimizni dunyodan dog‘siz saqlashimiz kerak. Endi biz fe‘l-atvor liboslarimizni yuvib, ularni Qo‘zining qoni bilan oppoq qilishimiz kerak. Endi biz mag‘rurlikni, ehtirosni va ruhiy sustkashlikni yengishimiz kerak. Endi biz uyg‘onib, fe‘l-atvor mutanosibligi uchun qat‘iy sa‘y-harakat qilishimiz kerak. ‘Bugun, agar Uning ovozini eshitsangiz, yuraklaringizni qotirmanglar’. Biz eng og‘ir sinovli bir holatdamiz, Rabbimizning zohir bo‘lishini kutib, kuzatib turibmiz. Dunyo zulmat ichidadir. ‘Lekin sizlar, birodarlar,’ deydi Pavlus, ‘zulmatda emassizlar, toki o‘sha kun sizlarni o‘g‘ri kabi bosib qolmasin’. Kutayotgan, orziqib intilayotgan qalb uchun zulmatdan nur, qayg‘udan quvonch va horginlikdan orom chiqarish doimo Xudoning maqsadi bo‘lib kelgan.”

“Ey birodarlar, tayyorgarlikning buyuk ishida nima qilmoqdasiz? Dunyo bilan birlashayotganlar dunyoviy qolipni qabul qilib, hayvonning tamg‘asiga tayyorlanmoqdalar. O‘ziga ishonmaydigan, Xudo oldida o‘zini kamtar tutadigan va haqiqatga itoat etish orqali jonlarini poklaydiganlar esa samoviy qolipni qabul qilib, peshonalarida Xudoning muhriga tayyorlanmoqdalar. Farmon chiqqanda va tamg‘a bosilganda, ularning fe‘l-atvori abadulabad pok va dog‘siz bo‘lib qoladi.”

“Endi tayyorgarlik ko‘rish vaqti. Xudoning muhri hech qachon nopok erkak yoki ayolning peshonasiga qo‘yilmaydi. U hech qachon shuhratparast, dunyosevar erkak yoki ayolning peshonasiga qo‘yilmaydi. U hech qachon yolg‘on tilli yoki makkor yurakli erkaklar va ayollarning peshonasiga qo‘yilmaydi. Muhrni qabul qiladiganlarning barchasi Xudo oldida dog‘siz bo‘lishi kerak — osmon uchun nomzodlar. Oldinga yuring, ey birodarlarim va opa-singillarim. Hozir men bu masalalar haqida faqat qisqacha yoza olaman, faqat e‘tiboringizni tayyorgarlik zarurligiga qaratmoqdaman, xolos. Muqaddas Yozuvlarni o‘zingiz tadqiq qiling, toki hozirgi soatning dahshatli jiddiyligini anglay olasiz.” Testimonies, 5-jild, 214, 216.

Bu yerda Opa Uayt Pentikostni zamondagi muayyan bir nuqta sifatida ko‘rsatadi va uni Qo‘shma Shtatlardagi yakshanba qonuni bilan, ya‘ni “farmon chiqqan payt” bilan uyg‘unlashtiradi. Biroq, u yakshanba qonuni va Pentikostni zamondagi bir nuqta sifatida belgilagan bo‘lsa-da, tayyorgarlikka da‘vat etuvchi xabari yakshanba qonunidan oldingi bir davrni Pentikost mavsumi orqali timsollangan holda ko‘rsatadi. Yakshanba qonuni yettinchi kun — Shanba sinovidir, va 9/11 dan yakshanba qonunigacha bo‘lgan davr ramziy ma’noda “Rabbiyning tayyorgarlik kuni” sifatida aniqlanishi mumkin. Tayyorgarlik sinovdan oldin keladi.

“keyingi yomg‘ir” yuz qirq to‘rt ming kishining ustiga, xuddi “Hosil bayrami kuni ilk yomg‘ir shogirdlar ustiga yog‘ilgani kabi”, yog‘iladi. Pentikost fasli sifatida tasvirlangan davr Masih osmonga ko‘tarilganidan qaytib kelganida sepilish bilan boshlandi.

Shuni aytgach, u ularga puflab, dedi: Muqaddas Ruhni qabul qilinglar. Yuhanno 20:22.

Uning nafasi Muqaddas Ruhni yetkazadi, va nafasi so‘zlar tovushini hosil qiladigan narsadir. Iso Kalomdir va Uning nafasi O‘z kalomini ato etish orqali Muqaddas Ruhni yetkazadi. Odamning tanasini hayotga keltirgan narsa nafas edi, va tiriltirilgan quruq suyaklardan iborat Hizqiyol lashkarini hayotga keltiradigan narsa ham nafasdir.

“Masihning O‘z shogirdlari ustiga Muqaddas Ruhni puflab, ularga O‘z tinchligini ato etish harakati Hosil bayrami kunida beriladigan mo‘l-ko‘l yomg‘ir oldidan tushgan bir necha tomchiga o‘xshar edi.” *Spirit of Prophecy*, 3-jild, 243-bet.

Hosil bayrami mavsumining boshida Masihning “nafas”i Muqaddas Ruhni shogirdlarga ato etdi, ammo ba‘zilari shubha qildilar.

Ammo o‘n ikkidan biri, Didimus deb atalgan Tomas, Iso kelganida ular bilan birga emas edi. Shuning uchun boshqa shogirdlar unga: “Biz Rabbimizni ko‘rdik”, dedilar. Ammo u ularga dedi: “Agar men Uning qo‘llarida mixlarning izini ko‘rmasam, barmog‘imni mixlarning iziga tiqmasam va qo‘limni Uning biqiniga tiqmasam, aslo ishonmayman.” Yuhanno 2:24, 25.

Pentikost davri “sinov” davrini boshlab berdi; u Masihning nafasi va Tomasning shubha mojarosi bilan boshlandi. Tomasning boshdagi mojarosi Pentikost faslining oxirida yahudiylarning mojarosini timsollaydi. Masih boshida shogirdlarga O‘z kalomini va Muqaddas Ruhni ato etdi, shogirdlar esa Pentikost faslining oxirida dunyoga kalomni va Muqaddas Ruhni ato etdilar.

Masih shogirdlariga puflaganida amalga oshirgan ish, U Emmaus yo‘lida shogirdlar bilan endigina amalga oshirgan ayni o‘sha ishning ikkinchi guvohligi edi.

Va shunday bo‘ldiki, ular o‘zaro suhbatlashib, mulohaza yuritar ekanlar, Iso O‘zi yaqinlashib, ular bilan birga yo‘l oldi. Ammo U zotni tanimasliklari uchun ularning ko‘zlari tutilgan edi. ...

Shunda u ularga dedi: Ey nodonlar, payg‘ambarlar aytganlarning barchasiga ishonishga yuragi sust bo‘lganlar! Masih shu azoblarni chekib, O‘z ulug‘vorligiga kirishi kerak emasmi? Va Musodan hamda barcha payg‘ambarlardan boshlab, U ularga barcha Muqaddas Bitiklarda O‘zi haqidagi narsalarni tushuntirib berdi. Ular ketayotgan qishloqqa yaqinlashganlarida, U go‘yo yana oldinga ketmoqchi bo‘ldi. Ammo ular Uni tutib qolib, dedilar: Biz bilan qoling, chunki kech kirib bormoqda va kun ancha o‘tib ketdi. Shunda U ular bilan qolish uchun ichkariga kirdi. Va shunday bo‘ldiki, U ular bilan dasturxon atrofida o‘tirganida, nonni oldi, duo qildi, sindirdi va ularga berdi. Shunda ularning ko‘zlari ochildi va ular Uni tanidilar; va U ularning ko‘z o‘ngidan g‘oyib bo‘ldi. Ular esa bir-birlariga dedilar: Yo‘lda U biz bilan so‘zlashganida va Muqaddas Bitiklarni bizga ochib berganida, yuragimiz ichimizda yonib ketmaganmi? Luqo 24:15, 16, 25–32.

Xuddi Iso Emmausda “taomga o‘tirganidek”, shundan keyin U shogirdlar bilan ham taom yedi. Har ikkala holatda ham taom yeyish tasvirlangan. Ular birgalikda Hosil bayrami davrining boshlanishi Muqaddas Ruhning nafasi bilan, shuningdek taom yeyish bilan ham belgilanganini ko‘rsatadi. Boshlanish voqealari ishonadigan bir toifa bilan shubha qiladigan bir toifa o‘rtasida bahsni yuzaga keltiradi. Taom yeyish, Muqaddas Ruhning ato etilishi va Muqaddas Yozuvlarning ochilishi Masih O‘z ta‘limotini “Musodan va barcha payg‘ambarlar”dan boshlab boshlaganini o‘z ichiga oladi. Masihning ta‘limoti Musoning bashoratli yo‘lini olib, uni barcha payg‘ambarlarning yo‘llari bilan bu yerda ozgina va u yerda ozgina tarzida muvofiqlashtirish orqali yetkazildi.

9/11 kuni Hizqiyol kitobining o‘ttiz yettinchi bobidagi o‘lik quruq suyaklar ustiga to‘rt shamolning nafasi esdi. O‘sha vaqtda, 1840-yil 11-avgustda tushib, birinchi farishta xabariga qudrat bergan farishta orqali timsollanganidek, Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi farishta, xuddi shogirdlar Pentikost davrining boshida yeganlari kabi, yeyilishi lozim bo‘lgan bir xabar bilan tushib keldi. Tomasning ishonishni istamaganligi, xabar taqdim etilganda bir silkinish belgilanayotganini ko‘rsatadi.

11-sentabrdagi Egizak minoralarning qulashi haqida so‘z borganda, Rabbiy xalqlarni “dahshatli tarzda larzaga solish” uchun turdi, deb aytiladi. Shuni yodda tutish muhimki, Xudoning xalqi orasidagi “silkinish” haqiqat xabariga qarshi kurashayotganlar orqali amalga oshiriladi. Tashqi “silkinishlar” ham bo‘ladi, biroq jamoat ichidagi ichki silkinishlar bir xabar taqdim etilayotgan muhitda yuz beradi.

“Men ko‘rgan silkinishning ma‘nosini so‘radim va menga uning Laodikiyadagi jamoatga qaratilgan Sodiq Shohidning nasihati bilan chaqirilgan to‘g‘ri guvohlik tufayli sodir bo‘lishi ko‘rsatildi. Bu guvohlik uni qabul qiluvchining qalbiga ta‘sir qiladi va uni bayroqni baland ko‘tarishga hamda to‘g‘ri haqiqatni ochiq e‘lon qilishga yetaklaydi. Ba‘zilar bu to‘g‘ri guvohlikka chiday olmaydilar. Ular unga qarshi bosh ko‘taradilar, va Xudoning xalqi orasida silkinishga sabab bo‘ladigan narsa aynan shu bo‘ladi.

“Men Haqiqiy Shohidning shahodatiga hatto yarmi ham quloq solinmaganini ko‘rdim. Jamoatning taqdiri bog‘liq bo‘lgan tantanavor shahodatga yengil qaraldi, bo‘lmasa butunlay e‘tiborsiz qoldirildi. Bu shahodat chuqur tavbani yuzaga keltirishi lozim; uni chin dildan qabul qilganlarning barchasi unga itoat etadilar va poklanadilar.” Early Writings, 271.

Ichki “silkinish” Laodikiya xabarining taqdim etilishiga qarshilik ko‘rsatuvchilar tomonidan yuzaga keltiriladi. Uayt xonim 1888-yildagi Jons va Vaggonerning xabarini Laodikiya xabari deb belgilaydi.

“A. T. Jons va E. J. Vaggoner orqali bizga berilgan xabar Laodikiya jamoatiga Xudoning xabaridir, va haqiqatga ishonishini da‘vo qilgan holda, ammo Xudo bergan nurlarni boshqalarga aks ettirmaydigan har qanday kishining holiga voy.” The 1888 Materials, 1053.

Laodikiya xabariga qarshilik silkinishni yuzaga keltiradi va Opa Uayt 1888-yildagi xabarni Vahiy o‘n sakkizinchi bobdagi farishtaning tushishi bilan bog‘laydi.

“Oldindan shakllangan qarashlardan voz kechishni va bu haqiqatni qabul qilishni istamaslik, Minneapolisda birodarlar Waggoner va Jones orqali yuborilgan Rabbiyning xabariga qarshi namoyon bo‘lgan qarshilikning katta qismi asosida yotar edi. O‘sha qarshilikni qo‘zg‘atish orqali Shayton xalqimizdan, katta darajada, Xudo ularga berishni orzu qilgan Muqaddas Ruhning alohida qudratini to‘sisib qo‘yishga muvaffaq bo‘ldi. Dushman ularning Hosil bayrami kunidan keyin havoriylar uni e‘lon qilganlaridek, haqiqatni dunyoga yetkazishda o‘zlariniki bo‘lishi mumkin bo‘lgan samaradorlikka erishishlariga to‘sqinlik qildi. Butun yer yuzini o‘z ulug‘vorligi bilan yoritishi kerak bo‘lgan nurga qarshilik qilindi va o‘z birodarlarimizning harakati tufayli u katta darajada dunyodan uzoq tutib turildi.” Selected Messages, 1-kitob, 235.

Hosil bayrami mavsumining boshidagi Tomaning shubhasi, Hosil bayrami kunida kelgan xabarga qarshi qo‘zg‘olonni timsollagani kabi, 1888-yilda Jons va Vaggoner tomonidan taqdim etilgan Laodikiyadagi jamoatga qaratilgan xabarga Yettinchi kun adventizmi rahbariyati qarshi turib, unga qarshilik ko‘rsatganida yuz bergan silkinishni ham timsolladi. 1888-yilda Vahiyning o‘n sakkizinchi bobi qudratli farishtasi yer yuzini O‘zining ulug‘vorligi bilan yoritish uchun tushdi, ammo ko‘p jihatdan o‘sha rahbarlarning oldindan shakllangan qarashlarini chetga surishga tayyor emasligi tufayli, Qorah, Datan va Abiramning isyoni takrorlandi. Toma, Hosil bayramidagi yahudiylar, Muso davridagi Qorahning isyoni, 1888-yildagi isyon — bularning barchasi Yoelga ko‘ra karnay chalinishi lozim bo‘lgan 9/11 ni timsollaydi. O‘sha karnay, Ishayoga ko‘ra, Xudoning xalqining gunohlarini fosh etish uchun chalindi, shu tariqa 1888-yilni va Laodikiyaga berilgan xabarni timsolladi. Eremiyoning “qadimgi yo‘llar”ga qaytish uchun karnay chaladigan soqchisi, Ishayoning ovozi karnay kabi ko‘tarishi bilan uyg‘unlashadi. Eremiyoning soqchilari Habakkukning soqchilaridir; u o‘z tarixidagi tortishuv yoki munozarada o‘zining mavqei qanday

bo‘lishi haqida savol beradi.

Men qo‘riqxonamda turaman, minorada o‘rnimni egallayman va U menga nima deyishini, tanbeh olganimda nima deb javob berishimni ko‘rish uchun kuzataman. Habakkuk 2:1.

“Tanbeh berdi” degan so‘z “koyidi yoki bahslashdi” degan ma‘noni anglatadi va u bir savolni nazarda tutadi, chunki keyingi oyat javobni taqdim etadi.

Egamiz menga javob berib, dedi: Vahiyni yozgin va uni lavhalar ustida ravshan qilginki, uni o‘qigan kishi yugurib borsin. Habakkuk 2:2.

Millerchilar tarixining bajo bo‘lishida boshlangan “bahs” yoki silkinish William Millerning xabari va uning payg‘ambarlikni talqin qilish qoidalarining Protestantizm ilohiyotchilariga qarshi turishi edi. Millerchilar tarixidagi bahs 1840-yil 11-avgustda Millerchilar xabarining tasdiqlanishi bilan boshlandi; o‘shanda Yuhanno olib yeb qo‘yishi kerak bo‘lgan kichik kitob bilan “Iso Masihning O‘zidan kam bo‘lmagan Zot” tushib kelgan edi. Habakkukdagi soqchilarning tortishuvi, Tomaning shubhalari, 1888-yildagi isyon, Korahning isyoni, Hosil bayramidagi mastlik haqidagi tortishuv — bularning barchasi 9/11 da boshlangan bir bahsga guvohlik beradi. Bahs qilinayotgan nizo keyingi yomg‘ir xabari ustidadir; bu xabar 9/11 da mayin sepila boshlagan edi.

Milleritlarni 1843-yilgi jadvalni tuzishga olib kelgan Habakkukdagi javob, Korah va uning tarafdorlari bilan Muso orqali ifodalangan, Tomas va boshqa shogirdlar orqali ifodalangan, Pentikostda yahudiylarning mastlik haqidagi da‘vosi orqali ifodalangan, 1888-yildagi adventizm rahbariyati orqali ifodalangan, 1844-yilda protestantlar bilan Milleritlar o‘rtasidagi qarama-qarshilik hamda 1844-yil 22-oktabrdagi nodon va dono bokiralar orqali ifodalangan ikki toifa sajda qiluvchilarning rivojlanishi bilan bog‘lanadi.

9/11 kuni Masih, yakshanba qonuni vaqtida bo‘ladigan to‘liq to‘kilishdan oldin, bir necha tomchi singari, shogirdlari ustiga Muqaddas Ruhni pufladi. So‘ngra U ularning tushunchasini ochib, “satr ustiga satr” tarzida Musodan boshlangan bashoratli xabarni ularga anglatdi va o‘sha shogirdlarni Yeremiyoning qadimiy yo‘llariga qaytardi; u yerda ular ogohlantiruvchi karnay chalish uchun moylandilar. 9/11 dagi Masihning nafasi Hizziyol va Yuhannoning to‘rt shamolidan kelgan edi va u Laodikiya xabari edi; bu “to‘g‘ri guvohlik” bo‘lib, unga qarshilik qilingani sari larzaga sabab bo‘ladi. 1888 yil Qorah, Datan va Abiramning isyonini timsollaydi, chunki rad etilayotgan narsa faqat xabarning o‘zi emas edi, balki karnayga aniq sado berayotgan tanlangan soqchilar ham edi.

Opa Uayt shunday deb yozgan edi: men ko‘rgan “silkinish” “Laodikiyadagi kishilarga Haqiqiy Guvohning maslahatidan kelib chiqqan to‘g‘ri guvohlik tufayli yuzaga keladi.” 1888-yilgi xabar ana shu to‘g‘ri guvohlik edi, va 1888 ham, 9/11 ham Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi farishtaning tushib kelishini belgilaydi.

“Uxlab yotganlarni uyg‘otish uchun jamoatlarimiz va muassasalarimizga to‘g‘ri guvohlik yetkazilishi lozim.”

“Rabbimizning kalomiga ishonilib, unga itoat etilganda, barqaror olg‘a siljish yuz beradi. Endi buyuk ehtiyojimizni ko‘raylik. Egamiz quruq suyaklarga hayot nafasi puflamaguncha, bizdan

foydalana olmaydi. Men aytilgan ushbu soʻzlarni eshitdim: ‘Xudoning Ruhining qalb ustidagi chuqur taʼsiriz, Uning hayot bagʻishlovchi taʼsiriz, haqiqat oʻlik harfga aylanadi.’” Review and Herald, November 18, 1902.

9/11 da Laodikiya xabari oʻzining mukammal ado boʻlishiga yetdi, chunki Xudoning avvalgi ahd xalqiga qaratilgan soʻnggi daʼvat yangray boshladi. Aynan oʻsha paytda Opa Uayt shunday qayd etadi: “Uxlayotganlarni uygʻotish uchun jamoatlarimiz va muassasalarimizga toʻgʻri guvohlik berilishi lozim.” Laodikiya xabari Vahiy kitobining oʻn sakkizinchi bobidagi farishta 9/11 da tushib kelganida boshlandi; bu esa shuni anglatadiki, 9/11 da Laodikiyalik Yettinchi kun adventistlariga qaratilgan xabar “uygʻonish” boʻlgan va shundaydir. Yoel birinchi bobning beshinchi oyatida mastlarga uygʻonishni amr qilgan. 9/11 Adventizm uchun yakuniy sinov davrining kelganini belgilaydi va u Yoelning uygʻonish haqidagi amrini ifodalaydi. Pentikost mavsumining boshlanishi 9/11 da Xudoning xalqining uygʻonishi bilan boshlanadi va Yakshanba qonunidan sal oldin oʻnta bokira haqidagi masalning ado boʻlishi bilan yakunlanadi.

11-sentabrda uygʻonish murtadlikda boʻlgan ahd xalqining soʻnggi avlodiga qilingan bir daʼvatdir. Yakshanba qonunidan sal oldingi uygʻonish avvalgi ahd xalqiga eshikni yopadi. Boshlanish bilan tugash bir xildir, va 2023-yil iyulida Vahiy kitobining oʻn birinchi bobidagi ikki guvoh 2020-yil 18-iyul haqidagi bashoratning isyoniga nisbatan uygʻotildi. Oʻrtadagi uygʻonish isyon orqali ifodalanadi; bu esa 11-sentabrni ibroniy alifbosining birinchi harfi, 2020-yil 18-iyulni oʻn uchinchi harfi, Yakshanba qonunini esa ibroniy alifbosining yigirma ikkinchi va oxirgi harfi ekanini koʻrsatadi. Yigirma ikkinchi harf ilohiylik bilan insoniyatning birlashuvini ifodalaydi; bu birlashuv ana shu uch uygʻonishning soʻnggisida yakuniga yetadi.

Rabbiy 9/11 da “quruq suyaklarga jon ato etadi”, xuddi U Hosil bayrami davrining boshida shogirdlarga Muqaddas Ruhni puflagani kabi. Uning osmonga koʻtarilishidan keyingi shogirdlar Muqaddas Ruhni qabul qilganlarni va shundan soʻng “sitr ustiga sitr” metodologiyasi orqali bashoratli Kalom haqidagi tushunchalari ochilganlarni ifodalaydi. Muqaddas Ruhni qabul qilish ovqatlanayotgan paytda yuz berdi, chunki maʼnaviy jihatdan yeyish, yaʼni Kalom boʻlgan Isoning tanasini yeyib, Uning qonini ichishni talab etadi.

Qoʻrah, Datan va Abiramga qoʻshilgan isyonchilar (xuddi 1888 yildagi Adventizm rahbarlari kabi) Xudoning xalqining gunohlarini fosh etuvchi karnay xabariga qarshilik koʻrsatish orqali silkinishni keltirib chiqaradigan toifani ifodalaydi; shu bilan birga ular eski yoʻllarga, yaʼni Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi “yetti marta” bilan ifodalangan asosiy haqiqatlarga qaytishga ham daʼvat qiladilar. Karnay ham uygʻonish, ham islohotga chorlamoqda. Millerning bashoratga oid javohirlaridan birinchisi, shuningdek Adventizm tomonidan rad etilgan birinchi haqiqat, Millerchilar harakatining boshlanishi va yakunini ifodalaydi. Millerchilar tomonidan eʼlon qilingan birinchi farishta xabarining boshlanishi ham, yakuni ham Musoning “yetti marta”si bilan belgilangan. Boshida u qabul qilindi, oxirida esa rad etildi. Oʻsha rad etish tufayli Hizqiyol Adventizmni quruq oʻlik suyaklar vodiysi sifatida tasvirlaydi. 1863 yildan boshlab Amerika Qoʻshma Shtatlaridagi yakshanba qonunigacha boʻlgan davr Ishayo yigirma ikki-bobga koʻra vahiy vodiysidir, ammo Hizqiyolga koʻra u quruq oʻlik suyaklar vodiysidir. Bu bashoriy vodiylarning har ikkisi ham Yoʻelning Yohushafat vodiysiga muvofiq keladi; Yoʻel uni qaror

vodiysi deb ham ataydi.

Endi bu tushunchalar o'rnatilgan holda, shunday savol tug'ilishi mumkin: qanday qilib 9/11 voqeasida Yo'el kitobi Butrus Hosil bayramida ta'kidlagan xabarga aylandi? Biz keyingi maqolalarda bu tushunchalarni aniqlashtirishga harakat qilamiz.

“(1892-yil 5-noyabrda Janubiy Avstraliyaning Adelaida shahridan «Aziz Jiyan va Jiyan-qiz, Frank va Hattie [Belden]ga» yozilgan.)”

“Muqaddas Ruh tomonidan yoritilganingizda, Minneapolisdagi o'sha barcha yovuzlikni uning asl holatida, Xudo qanday ko'rsa, shunday ko'rasiz. Agar men bu dunyoda sizni endi boshqa ko'rmasam, shunga amin bo'lingki, siz hech bir sababsiz mening zimmamga yuklagan qayg'u, iztirob va ruhiy yukni sizga kechirdim. Ammo joningiz haqqi, siz uchun o'lgan Zot haqqi, men sizning o'z xatolaringizni ko'rib, ularni e'tirof etishingizni istayman. Siz Xudoning Ruhiga qarshilik ko'rsatganlar bilan birlashdingiz. Rabbining Birodarlar Jones va Waggoner orqali ish olib borayotganiga sizda kerak bo'lgan barcha dalillar bor edi; ammo siz nurni qabul qilmadingiz; va o'zingiz yo'l qo'ygan his-tuyg'ular, haqiqatga qarshi aytilgan so'zlardan keyin ham, siz noto'g'ri ish qilganingizni, bu odamlar Xudodan kelgan xabarga ega ekanini va siz ham xabarning o'zini, ham xabarchilarni mensimaganingizni e'tirof etishga tayyor bo'lmadingiz.”

“Minneapolisda namoyon bo'lganidek, o'z xalqimiz orasida hech qachon bunchalik qat'iy o'zidan mamnunlikni va nurni qabul qilish hamda tan olishga bunchalik istaksizlikni ko'rmaganman. Menga ko'rsatildiki, o'sha yig'ilishda namoyon bo'lgan ruhni ko'nglida asraganlar jamoasidan birortasi ham, o'z mag'rurligini past tutib, o'zlarini Xudoning Ruhi boshqarmaganini, balki ularning aqli va yuragi xurofot bilan to'lib-toshganini e'tirof etmaguncha, osmondan ularga yuborilgan haqiqatning qimmatini ajrata oladigan ravshan nurga yana ega bo'lmas edi. Rabbiiy ularga yaqin kelishni, ularni barakalashni va orqaga qaytishlaridan shifo berishni istadi, ammo ular quloq solmadilar. Ularni Xorax, Datan va Abiramni ilhomlantirgan ayni o'sha ruh boshqarar edi. Isroildagi o'sha kishilar o'zlarining noto'g'ri ekanini isbotlaydigan har qanday dalilga qarshi turishga qat'iy ahd qilgan edilar, va ular o'z norozilik yo'lida davom etaverib, nihoyat ko'plarni ham o'zlariga qo'shilishga og'dirib yubordilar.”

“Bular kim edi? Na ojizlar, na nodonlar, na ma'rifatdan bebahralar. O'sha isyonda jamoat ichida mashhur bo'lgan, nom chiqargan ikki yuz ellikta amir bor edi. Ularning guvohligi nima edi? 'Butun jamoat muqaddasdir, ularning har biri muqaddasdir, va Egamiz ularning orasidadir; unda nega sizlar o'zingizni Egamiz jamoatidan yuqori ko'tarasizlar?' [Sahroda 16:3]. Korax va uning hamrohlari Xudoning hukmi ostida halok bo'lganlarida, ular aldagan xalq bu mo'jizada Egamizning qo'lini ko'rmadi. Ertasi kuni butun jamoat Muso bilan Horunni ayblab: 'Sizlar Egamizning xalqini o'ldirdingiz', dedi [41-oyat], va vabo jamoat ustiga tushdi, hamda o'n to'rt mingdan ortiq kishi halok bo'ldi.”

“Men Minneapolisni tark etishga qasd qilganimda, Rabbiiy farishtasi yonimda turib shunday dedi: «Unday emas; Xudoning sen uchun bu joyda bajaradigan ishi bor. Xalq Korah, Datan va Abiramning isyonini yana takrorlamoqda. Men seni o'zingga munosib o'ringa qo'yganman;

nurda bo‘lmaganlar buni tan olmaydilar; ular sening guvohligingga quloq solmaydilar; ammo Men sen bilan bo‘laman; Mening inoyatim va qudratim seni qo‘llab-quvvatlaydi. Ular mensimayotgan narsa sen emas, balki Men O‘z xalqimga yuborayotgan elchilar va xabardir. Ular Rabbiyning kalomiga nafrat bilan qaradilar. Shayton ularning ko‘zlarini ko‘r qilgan va hukmlarini buzib yuborgan; agar har bir jon bu gunohidan, ya’ni Xudoning Ruhiga haqorat keltirayotgan bu muqaddaslanmagan mustaqillikdan tavba qilmasa, ular zulmatda yuradilar. Agar ular tavba qilib qaytmasalar, Men ularni shifo toptirishim uchun, shamdonni o‘z o‘rnidan olib tashlayman. Ular ruhiy ko‘rish qobiliyatini xiralashtirdilar. Ular Xudo O‘z Ruhini va O‘z qudratini namoyon qilishini istamadilar; chunki Mening kalomimga nisbatan ularda masxara va jirkanish ruhi bor. Yengiltaklik, behudalik, hazillashish va kulgu-kulgi har kuni amal qilinmoqda. Ular Meni izlash uchun yuraklarini qaratmadilar. Ular o‘zlari yoqqan uchqunlarda yuradilar, va agar tavba qilmasalar, qayg‘u ichra yotadilar. Rabbiy shunday demoqda: Vazifa postangda tur; chunki Men sen bilanman, va seni tark etmayman ham, tashlab qo‘ymayman ham.» Xudodan bo‘lgan bu so‘zlarni men mensimaslikka jur‘at eta olmadim.

“Battle Creekda nur ravshan, yorqin nurlar bilan porlab turdi; ammo Minneapolisdagi yig‘ilishda biror rol o‘ynaganlardan qaysi biri nur sari kelib, Rabbiy ularga osmondan yuborgan haqiqatning boy xazinalarini qabul qildi? Kim Rahbar — Iso Masih bilan qadamma-qadam yurgan? Kim o‘zining adashgan g‘ayrati, ko‘rligi, rashklari va yomon gumonlari, haqiqatga qarshilik ko‘rsatgani haqida to‘liq e’tirof qilgan? Hech biri; va nurni tan olishni uzoq vaqt mensimay kelganliklari sababli, u ularni ancha ortda qoldirdi; ular inoyatda hamda Rabbimiz Iso Masih haqidagi bilimda o‘sib bormadilar. Ular o‘zlarida bo‘lishi mumkin bo‘lgan va diniy tajribada ularni kuchli insonlar qilgan bo‘lur edi, zarur inoyatni qabul qilishda muvaffaqiyatsiz bo‘ldilar.”

“Minneapolisda egallangan pozitsiya, ko‘rinishicha, yengib bo‘lmas to‘siq bo‘lib, ularni katta darajada shubhalanuvchilar, savol beruvchilar, haqiqatni va Xudoning qudratini rad etuvchilar bilan birga qamab qo‘ydi. Yana bir inqiroz kelganda, dalil ustiga dalil to‘planib kelganiga shuncha vaqt qarshilik ko‘rsatganlar, yana o‘zlari shu qadar ochiq-oydin muvaffaqiyatsizlikka uchragan nuqtalarda sinovdan o‘tkaziladilar; va ular uchun Xudodan bo‘lgan narsani qabul qilib, zulmat kuchlaridan bo‘lgan narsani rad etish qiyin bo‘ladi. Shuning uchun ularning yagona xavfsiz yo‘li — oqsoq yo‘ldan chiqib ketmasin, deb oyoqlari uchun to‘g‘ri yo‘llar qilib, kamtarlikda yurishdir. Biz kimlar bilan hamroh bo‘lishimiz — Xudo bilan yuradigan, Unga ishonadigan va tavakkal qiladigan odamlar bilanmi, yoki o‘z taxmin qilingan donoligiga ergashib, o‘zlari yoqqan uchqunlar yorug‘ida yuradigan odamlar bilanmi — hamma narsani belgilab beradi.”

“Haqiqatga qarshi ish olib borganlarning ta’sirini bartaraf etish uchun talab qilingan vaqt, g‘amxo‘rlik va mehnat dahshatli yo‘qotish bo‘ldi; chunki biz ruhiy bilimda yillar oldinda bo‘lishimiz mumkin edi; va agar nurda yurishi lozim bo‘lganlar Egamizni tanib-bilish yo‘lida davom etganlarida, Uning chiqishi tongdek tayyor ekanini bilishlari uchun, juda-juda ko‘p jonlar jamoatga qo‘shilgan bo‘lar edi. Ammo Xudo O‘z xalqiga yuborayotgan haqiqatga qarshi granit devordek turgan ishchilarning ta’sirini bartaraf etish uchun shuncha mehnat aynan jamoat ichida sarflanishiga to‘g‘ri kelganda, dunyo nisbatan zulmatda qolib ketadi.

“Xudo soqchilar o‘rinlaridan turib, birlashgan ovozlari bilan qat’iy xabarni e’lon qilishlarini, ya’ni karnayni aniq sadolatishlarini nazarda tutgan edi; toki xalqning barchasi o‘z burchi turadigan joyga shoshilib borib, ulug‘ ishda o‘z ulushini bajo keltirsin. Shunda osmondan buyuk qudrat bilan tushib keladigan o‘sha boshqa farishtaning kuchli, ravshan nuri yer yuzini uning ulug‘vorligi bilan to‘ldirgan bo‘lur edi. Biz yillar ortda qolganmiz; va Xudo Minneapolis yig‘ilishidan yonib turgan chiroq kabi tarqalishini istagan ayni xabarning oldinga siljishiga to‘sqinlik qilgan hamda ko‘rlikda turib qolganlar, o‘z qalblarini Xudo oldida kamtar tutishga va ish ularning aqliy ko‘rligi hamda yuraklarining qattiqligi tufayli qanday to‘siq qo‘yilganini ko‘rib, anglashga muhtojdirlar.”

“Mayda-chuyda narsalar ustida bahslashib o‘tirishga soatlar sarflandi; oltin imkoniyatlar zoye ketdi, samoviy xabarchilar esa kechikishdan qayg‘uga botib, sabrsizlangan edilar. Muqaddas Ruh — uning qadr-qimmatini va har bir jon uni qabul qilishi naqadar zarur ekani juda oz qadrlangan. Samoviy in’omni qabul qilganlar Xudo uchun jang qilishga solihlik zirhini kiygan holda chiqadilar. Ular Rabbiyning yo‘llorlariga hurmat bilan qaraydilar va Uning marhamati uchun Unga shukronaga to‘ladilar. Ammo juda ko‘p joylarda va juda ko‘p hollarda, xuddi Masihning kunlarida o‘zlarini Xudoning xalqi deb e’tirof etganlar haqida aytilganidek, ularning imonsizligi sababli ko‘p qudratli ishlar qilinishi mumkin emas edi, deb rost aytish mumkin bo‘lardi. Zulmat kishanlari bilan bog‘langan ko‘plar Xudo ularni ishlatganligi sababli hurmat topdilar, va ularning imonsizligi osmondagi farishtalar insoniy vositalar orqali yetkazishga intilgan haqiqat xabari — imon orqali oqlanish, Masihning solihligi — ga qarshi shubha va xurofotni qo‘zg‘atdi.” The 1888 Materials, 1066–1070.